

‘The reasonable man adapts himself to the world; the unreasonable one persists to adapt the world to himself. Therefore all progress depends on the unreasonable man.’

De originele Engelse tekst hieronder is niet genderneutraal.
Dus dat kan niet meer anno 2022.



Het thema van dit nummer van Boom in Business is ‘Mechanisatie en robotisering’. Mechanisatie kunnen we niet meer zien in de vorm van zwaardere machines. De mechanisatie van vandaag en morgen bestaat immers al uit een soort robots. Mechanisering en robotisering horen bij elkaar als mycorrhiza’s bij wortels.

Ik heb ze vaak gezien: de gemechaniseerde robotarmen met vingertjes als pincetten om razendsnel stekgoed te sorteren. Dat doen die robots met een vingervlugheid en nauwkeurigheid waar geen mensenhand aan kan tippen. Robots zullen een integraal deel worden van de boomkwekerij. Het meest kijk ik uit naar kleine robotjes die zichzelf door de boomkwekerij wurmen en met microscopische precisie het onkruid weglazen of uittrekken. Tegen die tijd geven ze ook aan de baas door met welke dichtheid welke soorten onkruid op de boomkwekerij groeien. En als zo’n robot knolcyperus tegenkomt, wordt automatisch de locatie doorgegeven zodat er adequate maatregelen kunnen worden genomen. Natuurlijk zijn de robots dan ook zo geprogrammeerd, dat zij nooit alle onkruiden weghalen. Want een beetje begroeiing op de heester of laanboomkwekerij is helemaal niet erg. Integendeel. Het is juist heel goed om (beperkte) begroeiing te hebben op de volle grond. Simpelweg omdat kale grond praktisch dode grond is. Planten voeden de grond met suikers zodat het bodemleven in stand wordt gehouden. Een ‘schone’ kwekerij is net zo onverstandig als het blad wegharken en afvoeren uit tuinen door hoveniers. Laat dat blad lekker op het bedrijf en in de tuinen. Duw het onder de heesters en hagen. Goed voor flora en fauna. Ik

hoor sommigen al denken: maar dat blad kan een infectiebron zijn voor ziekten. In de fruitteelt is dat namelijk een veel gehoorde term. Voor mij is het simpel: als schimmelziekten van afgevalen dood blad overspringen op levend blad in de heesters of bomen, zegt dat meer over de gezondheidstoestand van de gewassen dan over de schimmel. Schimmels zijn per definitie rommelopruimers. Misschien komen er ook robots die op de kwekerij een selectie maken. Elk jaar komen er tientallen bezoekers op laanboomkwekerijen om bomen te ‘tekenen’. Daarmee maken ze een selectie van de ‘mooiste’ bomen. Nou heb ik al honderden keren mogen meemaken dat de selectie uitsluitend op uiterlijke kenmerken wordt gedaan. Dat is jammer, want als ik zou mogen selecteren zou ik kiezen voor de sterkste exemplaren. Voor kortlevende straatbeplanting kies je natuurlijk andere soorten dan voor parkbomen die in principe eeuwenoud kunnen worden. Ik zou in de selectie voor parkbomen kijken naar de potentiële koning van het bos. Die heeft namelijk vrij breed uitstaande takken en heeft van zichzelf een enkele doorgaande stam. Op de boomkwekerij worden zaailingen ook eenstammig opgeleid door de dubbele toppen te verwijderen. Ik beloof u dat die dubbele toppen op de definitieve standplaats weer terugkomen. Dat is een genetisch dingetje. Dat zijn de belangrijkste verschillen tussen codominante en dominante bomen. De koning van het bos steekt overal bovenuit. De meerstammige bomen vormen altijd de tweede laag. Ze worden gewoon minder oud omdat ze daar de architectuur niet voor hebben. Een goed getrainde robot kan aan de snoeiwondjes en aan de wijze waarop takken aangehecht zijn, bepalen of een boom dominant

of codominant is. Dat kan een goedgetrainde boomspecialist ook, maar het fenomeen is nog tamelijk onbekend. Die dominante bomen moeten dan natuurlijk ook aanmerkelijk duurder zijn dan een boom die pakweg dertig jaar meegaat. Goed spul is nu eenmaal duurder.

Als je van dit onderwerp meer wilt weten, geef het dan door aan de redactie. De boomkwekerij in Nederland is echt retegoed bezig met innovatie op alle vlakken. Omdat ik in veel landen kom, mag ik die complimenten vanuit andere landen steeds mee terug nemen. Dank je wel, boomkwekers, dat ik die complimenten krijg. Ik geef ze bij dezen maar meteen even door. Maar wat goed is, kan beter. En in tijden waar de boomkwekerij hard nodig is om de aarde leefbaar te houden, schuilt de uitnodiging en de noodzaak om te innoveren en diepgaande kennis te hebben. Juist in deze tijd moet de boomkweker onredelijke eisen aan zichzelf stellen. Want de kwekers die onredelijke eisen aan zichzelf en zijn/haar bedrijf stellen, gaan het in de toekomst niet alleen volhouden. Nee, zij behoren gewoon tot de besten van het land!

De Engelse dichter George Bernard Shaw schreef: ‘De redelijke mens past zich aan de wereld aan. De onredelijke mens volhardt om de wereld aan zichzelf aan te passen. Daarom hangt alle vooruitgang af van de onredelijke mens.’

